
Schrijf het met AI
Sprookjes in de MIX

In de vorige lessen leerde je al...

- verschillende AI-tools kennen.
- de verschillende criteria van een goede prompt gepast invullen.
- zelf een goede prompt opstellen.
- met behulp van AI een tekst creëren.
- een probleem oplossen door kritisch om te gaan met AI.

In deze les leer je/oefen je...

- teksten genereren via AI.
- gekende teksten aanpassen via AI.
- specifieke afbeeldingen genereren via AI.

Er waren eens...

een heleboel wonderbaarlijke verhalen. Voor het slapengaan lazen liefdevolle ouders ze keer op keer voor aan hun kleine kapoenen.

Deze avonturen werden sprookjes genoemd.

Ze vulden miljoenen harten met verbazing, avontuur en liefde.

Ze zorgden voor mooie dromen en werden ontelbare keren naverteld,

beluisterd en bekeken.

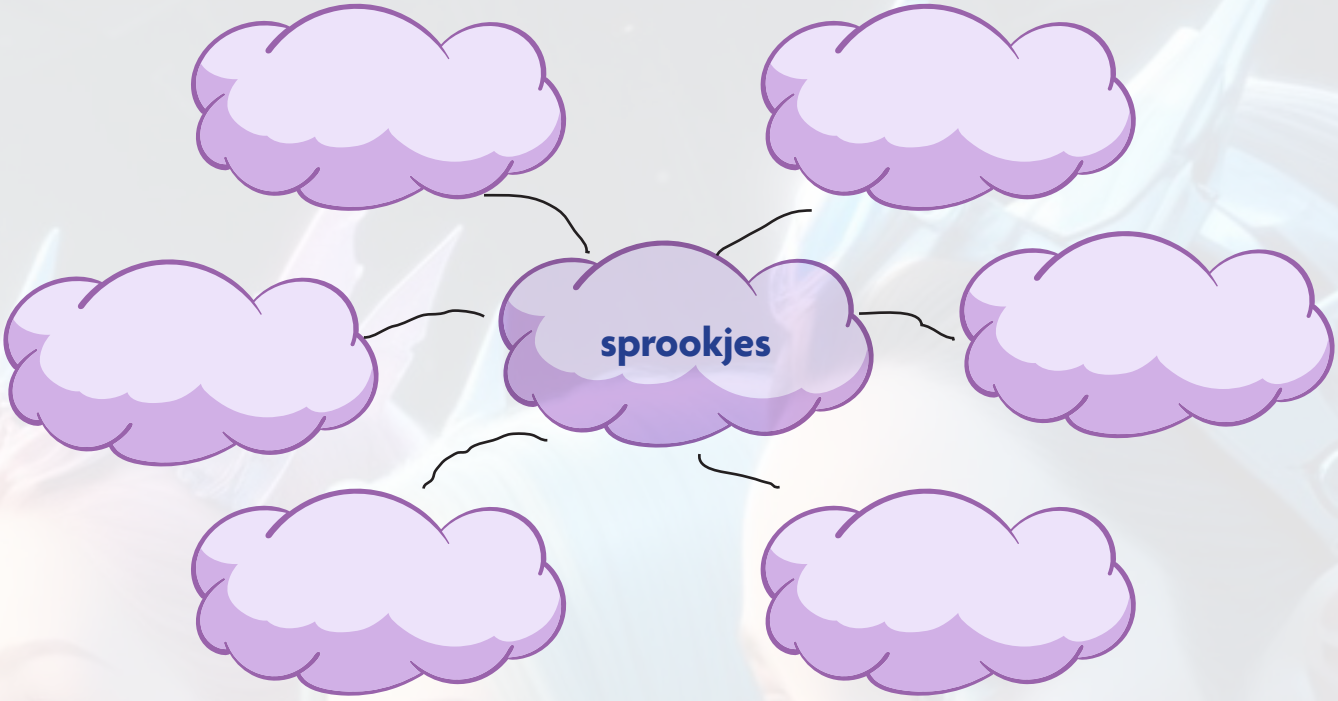
Enkele van die verhalen gingen eeuwenlang mee en groeiden

samen met de mensen die ze navertelden. Ze werden opgepoetst, verfraaid en aangepast aan de luisterende oren.

Die sprookjes...

leefden nog heel lang en gelukkig.

1 **Ieder van ons groeide ongetwijfeld op met die fantastische sprookjes. Welke herinner jij je nog? Noteer ze in de brainstormwolken.**

2 **Welke moderne versies van klassieke sprookjes ken jij al?**

- .....
- .....
- .....
- .....
- .....

3 **Lees de bewerking van een bekend sprookje door schrijfster Annet Schaap of luister naar de ingesproken versie via de QR-code.**

a. Welk sprookje bewerkte Annet Schaap in dit fragment?

.....

b. Omschrijf kort hoe het klassieke sprookje aangepast werd.

.....

c. Markeer vijf dingen in de tekst die dit voor jou duidelijk maakten.

Wolf

I

Het meisje leert haar geschiedenis aan de grote tafel. 'De Donkere Middeleeuwen' heet het hoofdstuk. Er staat een plaatje bij waarop, in dikke onbeholpen lijnen, een man is getekend met een zwart kap op zijn hoofd. Hij zwaait met een vierkante hamer hoog in het rond, die zal straks neerkomen op de andere man, die daar vastgebonden ligt op een groot wiel. Op de achtergrond bundelen meer mannetjes met touwen om hun nek aan twee galgjes.

Stel je voor… staat erbij. *Dat je een middeleeuwse misdadiger bent, wachtend op een vreselijke straf, zwetend en wakker liggend…*

Dat soort dingen zegt het geschiedenisboek altijd.

Denk je eens in dat je een mammoetjager bent op de steppe, met alleen een houten speer om je te verdedigen…

Kun je je voorstellen hoe bang onze ontdekkingsreizigers moeten zijn geweest in die nieuwe, onbekende wereld…

'Dat is goed', zegt de meester altijd. 'Dan komt de geschiedenis tot leven in jullie hoofden.'

Het meisje bekijkt het plaatje zo lang en goed dat ze het nog steeds kan zien als ze haar ogen dichtdoet.

Galg en rad, denkt ze.

'Rotding! Werk nou eens mee!' Op de hoek van de tafel hamert haar moeder op het toetsenbord. 'Gewoon een paar boodschappen bij oma bezorgen, is dat nou zo moeilijk?'

'Bij oma?' Het meisje kijkt op uit haar boek.

'Waarom?'

'Ik heb het beloofd,' zegt mama. 'Ze is weer eens ziek. Altijd net als ik geen tijd heb.'

'Ik kan wel gaan,' zegt het meisje, maar haar moeder luistert niet. Ze praat alweer tegen haar scherm. 'Dezelfde dag nog gebracht, jaja. Beloof dat dan niet!'
Ze typt weer wat woorden in, vernieuwt pagina's. 'O ja, natuurlijk: overbelast. Weet je wíé er hier overbelast is?'

Het meisje kijkt even op om te zien of haar moeder een antwoord wil. Ze denkt van niet.

Wolf

I

Het meisje leert haar geschiedenis aan de grote tafel. 'De Donkere Middeleeuwen' heet het hoofdstuk. Er staat een plaatje bij waarop, in dikke onbeholpen lijnen, een man is getekend met een zwart kap op zijn hoofd. Hij zwaait met een vierkante hamer hoog in het rond, die zal straks neerkomen op de andere man, die daar vastgebonden ligt op een groot wiel. Op de achtergrond bundelen meer mannetjes met touwen om hun nek aan twee galgjes.

Stel je voor… staat erbij. *Dat je een middeleeuwse misdadiger bent, wachtend op een vreselijke straf, zwetend en wakker liggend…*

Dat soort dingen zegt het geschiedenisboek altijd.

Denk je eens in dat je een mammoetjager bent op de steppe, met alleen een houten speer om je te verdedigen…

Kun je je voorstellen hoe bang onze ontdekkingsreizigers moeten zijn geweest in die nieuwe, onbekende wereld…

'Dat is goed', zegt de meester altijd. 'Dan komt de geschiedenis tot leven in jullie hoofden.'

Het meisje bekijkt het plaatje zo lang en goed dat ze het nog steeds kan zien als ze haar ogen dichtdoet.

Galg en rad, denkt ze.

'Rotding! Werk nou eens mee!' Op de hoek van de tafel hamert haar moeder op het toetsenbord. 'Gewoon een paar boodschappen bij oma bezorgen, is dat nou zo moeilijk?'

'Bij oma?' Het meisje kijkt op uit haar boek.

'Waarom?'

'Ik heb het beloofd,' zegt mama. 'Ze is weer eens ziek. Altijd net als ik geen tijd heb.'

'Ik kan wel gaan,' zegt het meisje, maar haar moeder luistert niet. Ze praat alweer tegen haar scherm. 'Dezelfde dag nog gebracht, jaja. Beloof dat dan niet!'
Ze typt weer wat woorden in, vernieuwt pagina's. 'O ja, natuurlijk: overbelast. Weet je wíé er hier overbelast is?'

Uit: *de Meisjes*, Annet Schaap, 2021

4 ChatGPT, help mij, help mij, uit de nood!

a. Wat maakt van een verhaal precies een sprookje? Waar zit dan het verschil met een sprookjesbewerking?
b. Hoe zul je AI gebruiken om vraag a. te beantwoorden?
Gebruik de vijf criteria om een goede prompt op te stellen.
Tip: Scan de QR-code om het schema uit les 2 opnieuw te raadplegen.

Mijn prompt:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

c. Vul het schema aan met de antwoorden die je van ChatGPT kreeg. Gebruik kernwoorden.

kenmerk	klassieke sprookjes	sprookjesbewerkingen
.....	.....	.....
	.....	.....
.....	.....	.....
	.....	.....
.....	.....	.....
	.....	.....
.....	.....	.....
	.....	.....
.....	.....	.....
	.....	.....

d. Vergelijk jullie prompts en antwoorden.
Indien jullie niet dezelfde antwoorden kregen, hoe kwam dat?

	ja	nee
Schreef je een goede prompt?	☐	☐
Waren alle vijf criteria aanwezig in jouw prompt?	☐	☐
Kozen jullie dezelfde vijf kenmerken uit het antwoord van ChatGPT?	☐	☐
Kregen jullie wel dezelfde antwoorden van ChatGPT?	☐	☐

e. Klopte de informatie die je van ChatGPT kreeg? Hoe zou je dit kunnen controleren? Zoek betrouwbare bronnen en pas eventueel jouw antwoorden aan.

AI als helpende hand in de voorbereidende fase

Je kunt theoretische zaken bevragen, maar hier blijft het belangrijk om de antwoorden van AI-tools kritisch te benaderen. Doe dus altijd aan **factchecking**.

Ga daarvoor zelf op zoek naar **betrouwbare bronnen**, want AI's durven wel eens zaken te verzinnen.

5 Mix het met AI!

Sprookjesboek in de mix

Nu is het jullie beurt! Bewerk samen met AI een klassiek sprookje. Zorg voor een andere stijl, verander de sfeer, vertel het sprookje aan een ander publiek, maak alles heel negatief of juist enorm positief, klagerig, grappig, ... Kortom, leef je volledig uit!

Jouw sprookje in de mix is **1 A4** lang. Dit komt neer op ongeveer **500** woorden. Geef jouw verhaal ook een passende en aantrekkelijke **titel**.

Genereer één passende **afbeelding**. Zorg ervoor dat in een oogopslag duidelijk is welk sprookje je gebruikt en hoe je het gemixt hebt.

Bewaar jouw document:

- pagina 1: jouw afbeelding en jouw naam als schrijver
- pagina 2: titel en bewerkt sprookje

a. Kies een klassiek sprookje en denk na over hoe je het sprookje zult bewerken. Inspiratie nodig? Bekijk jouw brainstorm bij vraag 1, vraag het aan ChatGPT of gooi met de dobbelstenen.

mijn sprookje:

.....

mijn mix:

.....

b. Wat zou er in jouw gemixt sprookje kunnen gebeuren? Hier heb je ruimte om te brainstormen.

c. Dit schema kan jou helpen in het schrijfproces. Pas de kenmerken van een sprookjesbewerking toe op jouw combinatie. Vraag hulp aan een AI-tool als je weinig inspiratie hebt.
Scan de QR-code voor extra hulpmiddelen.

kenmerk sprookjesbewerking	**mijn sprookje:** ..... **mix:** .....
.....	....
.....	....
.....	....
.....	....
.....	....

d. Kies nu drie kenmerken die je zeker in jouw sprookjesbewerking zult uitwerken. Schrijf deze neer bij de evaluatiecriteria onder de juiste rubriek.

e. Volg het schrijfkader om jouw sprookjesbewerking met AI te schrijven.

Schrijfkader: stap voor stap

1. Kies een **sprookje**.
2. Kies een **mix**.
3. Open **ChatGPT** of een andere AI-tool.
4. Formuleer je **eerste prompt** om je sprookje in ongeveer 500 woorden te vertellen.
5. Laat de AI een verkort **sprookje genereren.**
6. Formuleer je **tweede prompt** om je ingekort sprookje te mixen. Zorg ervoor dat je criteria duidelijk zijn.
7. Laat de AI je **sprookje aanpassen**.
8. **Lees** je bewerkt sprookje en **pas aan** tot je tevreden bent met je resultaat. Verzin ook een leuke titel. Je kunt dit zelfstandig doen of de AI aan het werk zetten.
9. Formuleer een **derde prompt** om een passende afbeelding te genereren met AI.
10. Laat de AI een **afbeelding** genereren. Pas indien nodig je prompt aan, zodat je **sprookje** en de **aanpassing** zo **duidelijk** mogelijk zijn.
11. **Kopieer** en **plak** alles in een Word-document.
    Scan de QR-code om een voorbeeld te bekijken.
    a. pagina 1: jouw afbeelding en jouw naam als schrijver
    b. pagina 2: titel en bewerkt sprookje
12. **Bewaar** jouw document in het afgesproken format en dien in.
13. **Evalueer** je **eigen** opdracht en die van een **klasgenoot**.
14. Stel **klassikaal** jullie **sprookjesboek in de mAix** samen.

AI als helpende hand in de voorbereidende fase

AI-tools kun je ook in de **brainstormfase** van het schrijfproces inzetten.

AI's kunnen bestaande teksten aanpassen en **bewerken**.
Er bestaan gespecialiseerde AI-tools om **afbeeldingen, video's** en **audiofragmenten** te genereren.
Je stelt de prompts hiervoor ook volgens de vijf criteria op.

6 Evaluatie

a. Noteer de drie kenmerken die je zeker in jouw sprookjesbewerking zult uitwerken. Vul ook de eigen en extra criteria aan.
b. Evalueer je eigen opdracht en die van een klasgenoot.

	mijn score	klasgenoot	leerkracht
Basis			
Je genereerde een passende afbeelding.	○○○○	○○○○	○○○○
Je verzon een aantrekkelijke titel die de aandacht trekt.	○○○○	○○○○	○○○○
Jouw sprookjesbewerking is niet langer dan 1 A4.	○○○○	○○○○	○○○○
Inhoud			
Het klassieke sprookje is nog herkenbaar.	○○○○	○○○○	○○○○
Je bewerkte het sprookje passend volgens jouw mix.	○○○○	○○○○	○○○○
Het verhaal is volledig afgerond en bevat een inleiding, midden, slot.	○○○○	○○○○	○○○○
Je gebruikte passende taal en gebruikt geen loperwoorden.	○○○○	○○○○	○○○○
Je schrijft correct.	○○○○	○○○○	○○○○
Kenmerken sprookjesbewerking			
.....	○○○○	○○○○	○○○○
.....	○○○○	○○○○	○○○○
.....	○○○○	○○○○	○○○○
Eigen Criteria			
.....	○○○○	○○○○	○○○○
.....	○○○○	○○○○	○○○○
Extra Criteria			
.....	○○○○	○○○○	○○○○
.....	○○○○	○○○○	○○○○

